

Verkefnisáætlun

Reglubundið mat

Þjóðaröryggisráðs

á ástandi og horfum í öryggis- og

varnarmálum

2018

ÞJÓÐARÖRYGGISRÁÐ

Þjóðaröryggisráð: Undirbúningur og samráð vegna mats Þjóðaröryggisráðs á ástandi og horfum í
öryggis- og varnarmálum
Apríl 2018

Heiti verkefnis:

Reglubundið mat þjóðaröryggisráðs á ástandi og horfum í öryggis og varnarmálum, sbr. 2. mgr. 4.gr laga nr. 98/2016 um þjóðaröryggisráð.

Markmið

Samfélagslegt markmið:

Að tryggja sjálfstæði, fullveldi og friðhelgi landamæra Íslands, öryggi borgaranna og vernd stjórnkerfis og grunnvirkja samfélagsins.

Markmið verkefnis:

Að fyrir liggi áreiðanlegt og hlutlægt mat á ástandi og horfum í öryggis- og varnarmálum, sem stjórnvöld geta lagt til grundvallar við stefnumótun og áætlanagerð. Matið endurspeglir þá breiðu sýn á þjóðaröryggi sem kemur fram í þjóðaröryggisstefnunni.

Lýsing verkefnis

Í mati þjóðaröryggisráðs komi fram hvaða aðstæður eða þættir kunni að ógna sjálfstæði, fullveldi og friðhelgi landamæra Íslands, öryggi borgaranna og vernd stjórnkerfis og grunnvirkja samfélagsins. Lagt verði mat á alvarleika ógna, gerð grein fyrir mögulegum afleiðingum ef ógnin verður að veruleika og settar fram ábendingar um aðgerðir sem miða að því að auka áfallaþol samfélagsins.

Stýrihópur skipaður af þjóðaröryggisráði undirbýr tillögu að mati þjóðaröryggisráðs.

Mat þjóðaröryggisráðs á ástandi og horfum í öryggis- og varnarmálum verði byggt á niðurstöðum sérfróðra greiningaraðila, sjá fylgiskjal 2, hvað varðar mat þeirra á stærð og líkindum mögulegra atburða á þeirra starfssviði og hættu á að mikilvægum þáttum þjóðaröryggis sé ógnað.

Matið verði byggt á nýjustu og áreiðanlegustu upplýsingum á sviði öryggis- og varnarmála og við greiningu á þeim beitt viðurkenndri aðferðafræði sem stenst alþjóðlegan samanburð.

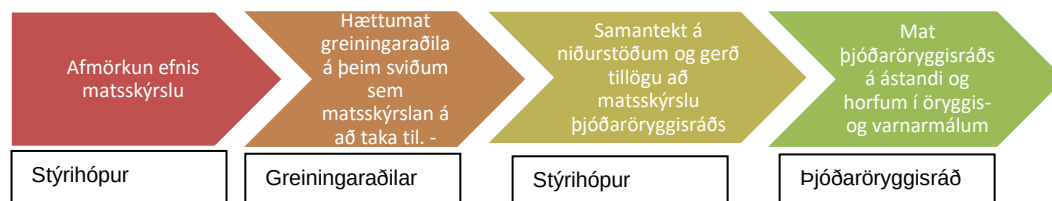
Mat þjóðaröryggisráðs er gefið út í skýrslu og er annars vegar opið mat, sem er birt opinberlega, og hins vegar lokað mat, sem ekki er ætlað til opinberrar birtingar, ef þar koma fram trúnaðarupplýsingar. Matsskýrslan er gefin út bæði á íslensku og á ensku.

Skipulag verkefnisins

Stýrihópur skipaður af þjóðaröryggisráði hefur yfirumsjón með vinnslu verkefnisins og tryggir framgang þess og framlagningu tillögu að matsskýrslu fyrir þjóðaröryggisráð til samþykktar.

Ritari þjóðaröryggisráðs er formaður stýrihópsins.

Ritari þjóðaröryggisráðs sér um útgáfu matsskýrslu og þýðingu á efni hennar á ensku.

1. Stýrihópur - Sjá fylgiskjal 1.

Þjóðaröryggisráð skipar stýrihóp um undirbúning og gerð tillögu til þjóðaröryggisráðs að mati á ástandi og horfum í öryggis og varnarmálum. Stýrihópur er skipaður einstaklingum sem hafa víðtæka þekkingu á sviði öryggis- og varnarmála.

Hlutverk stýrihóps er að undirbúa tillögu að reglulegu mati þjóðaröryggisráðs á ástandi og horfum í öryggis- og varnarmálum á grundvelli niðurstaðna sérfróðra greiningaraðila, sjá fylgiskjal 2.

Stýrihópur afmarkar efni matsskýrslunnar, ákveður til hvaða þátta hún skuli taka og veitir leiðsögn um framsetningu hættumats sérfróðra greiningaraðila. Hefur stýrihópurinn í því sambandi hliðsjón af ábendingum ráðuneyta og stofnana og hefur hliðsjón af innlendum og erlendum áhættumatsskýrslum í helstu samstarfsríkjum sem og niðurstöðum úttekta alþjóðastofnana sem Ísland á aðild að.

Stýrihópurinn nýtur ráðgjafar tengiliðahóps þjóðaröryggisráðs eftir þörfum.

Stýrihópurinn kallar eftir hættumati sérfróðra greiningaraðila og skipar greiningarteymi í samráði við viðkomandi ráðuneyti ef ekki er til að dreifa lögbundnum greiningaraðila. Stýrihópur fundar með sérfróðum greiningaraðilum eftir þörfum.

Stýrihópur annast samantekt á niðurstöðum greiningaraðila og endanlegan frágang tillögu að árlegri matsskýrslu til þjóðaröryggisráðs sem byggist á þeim niðurstöðum.

2. Sérfróðir greiningaraðilar, sjá fylgiskjal 2

Sérfróðir greiningaraðilar eru þeir sem lögum samkvæmt er ætlað að annast hættumat á tilteknum sviðum og/eða það leiðir af lögbundinni starfsemi þeirra að leggja kerfisbundið mat á áhættu er varðar starfsemina. Ef slíkum aðilum er ekki til að dreifa eru sérstök greiningarteymi á tilgreindum sviðum skipuð af stýrihópi í samráði við hlutaðeigandi ráðuneyti.

Hættumat byggist á faglegri og áreiðanlegri greiningarvinnu sem tekur mið af viðurkenndri aðferðafræði og uppfyllir alþjóðlegar viðmiðanir um gerð hættumats á sviði öryggis- og varnarmála.

Sérfróðir greiningaraðilar annast gerð hættumats hver á sínu sviði og skila hættumati til stýrihóps, þar sem kemur fram mat á alvarleika ógna, gerð er grein fyrir mögulegum afleiðingum ef ógnin verður að veruleika og settar fram ábendingar um aðgerðir sem miða að því að auka áfallapol samfélagsins.

Greiningaraðilar skulu setja niðurstöður sínar fram með samræmdum hætti í samræmi við leiðbeiningar stýrihóps. Miðað skal við að niðurstöðukaflar hættumatsins birtist í opnu mati þjóðaröryggisráðs.

Hættumat sérfróðra greiningaraðila eru trúnaðarskjöl sem unnin eru til undirbúnings á opnu mati þjóðaröryggisráðs.

Hættumati sérfróðra greiningaraðila er skilað til stýrihóps þjóðaröryggisráðs, sem undirbýr tillögu að árlegri matsskýrslu þjóðaröryggisráðs sem er byggð á hættumati sérfróðra greiningaraðila. Ritari leggur matsskýrslu fyrir þjóðaröryggisráð til samþykktar.

Tímaáætlun

Áfangaskipting	
Þjóðaröryggisráð samþykkir verkferil og skipar stýrihóp	Fyrir 1. júní 2018
Fyrsti fundur stýrihóps - ákvörðun efnispáttá	Fyrir 1. júní 2018
Kallað eftir hættumati sérfróðra greiningaraðila á einstökum sviðum	Fyrir 15. júní 2018
Sérfróðir greiningaraðilar skila hættumati á sínum sviðum.	Fyrir 1. október 2018
Fyrstu drög að matsskýrslu þjóðaröryggisráðs rýnd af ritnefnd	Fyrir 15. nóvember 2018
Tillaga að matsskýrslu kynnt ráðsmönnum	Fyrir 1. desember 2018
Þjóðaröryggisráð samþykkir árlega matsskýrslu	Fyrir 31. desember 2018
Matsskýrsla 2018 birt opinberlega í íslenskri og enskri útgáfu	Fyrir 31. desember 2018
Efnispættir nýs mats þjóðaröryggisráðs 2019 ákveðnir og kallað eftir hættumati sérfróðra greiningaraðila	Fyrir 1. apríl 2018

Kostnaðaráætlun

Kostnaðarliður	Upphæð
Tímabundin ráðgjöf /aðstoð	3.400.000
Prófarkalestur	100.000
Þýðingarkostnaður	300.000
Prentun/ umbrot	150.000
Samtals	3.950.000

Stýrihópur vegna mats á ástandi og horfum í öryggis- og varnarmálum.

Þórunn J. Hafstein ritari þjóðaröryggisráðs formaður

Valur Ingimundarson prófessor

Ragna Bjarnadóttir skrifstofustjóri

Jörundur Valtýsson sendiherra

Hugi Ólafsson skrifstofustjóri

Sérfróðir greiningaraðilar eru til dæmis:

Ríkislögreglustjóri

- Greiningardeild RLS
- RLS – öryggisstjórnvald
- Almanavarnadeild RLS

Landhelgisgæsla Íslands

Veðurstofa Íslands

Umhverfisstofnun

Fjármálastöðugleikaráð

Matvælastofnun

Neyðarstjórn raforkugeirans

Póst og fjarskiptastofnun

Samgöngustofa

Sóttvarnalæknir

Utanríkisráðuneytið

Sérstök greiningarteymi skipaðir af stýrihóp í samráði við hlutaðeigandi ráðuneyti

Mögulegir efnisþættir mats eru:

Fjarskiptaöryggi

Fjármála- og efnahagsöryggi,

Fæðu- og matvælaöryggi,

Heilbrigðisöryggi og farsóttir,

Hernaðarógn,

Hryðjuverk,

Loftlagsbreytingar

Mengun

Náttúruvá,

Netógnir og truflanir á tölvukerfum eða hugbúnaði grunninnviða,

Orkuöryggi.

Skemmdarverk á tækjabúnaði og mannvirkjum grunninnviða,

Skipulögð glæpastarfsemi,

Umhverfissvá eða slys vegna aukinna umsvifa á norðurslóðum,

Öryggi hafsvæða,

Öryggi landamæra,

Öryggi æðstu stjórnar,